

Fact-checking analiza novinskog članka

Naziv članka: „*Hrvatska pretekla Češku, plaće kod nas oko 100 eura više*“

Datum objave članka: 21.8.2025.

Poveznica na izvor (medij/portal): https://www.tportal.hr/biznis/clanak/hrvatska-pretekla-cesku-place-kod-nas-oko-100-eura-vise-20250821?meta_refresh=1

Ime i prezime studenta: Veronika Djordjević

Ime i prezime mentora/ice: Doc. dr. sc. Stella Suljić Nikolaj

1. Kratki opis članka

Pojava inflacije u svijetu, pa tako i u Hrvatskoj utjecala je na smanjenje kupovne moći građana kako u svijetu i Europi, tako i u Hrvatskoj. Autor članka (L.F.) u prvom dijelu članka piše o prosječnim neto plaćama u Hrvatskoj prema djelatnostima gdje su najviše neto plaće primali zaposleni u zračnom prijevozu (u lipnju su zarađivali u prosjeku 2279 eura), dok su radnici u proizvodnji odjeće zarađivali prosječno 926 eura, što prikazuju podaci DZS-a. U drugom dijelu članka, autor članka se poziva na podatke (o prosječnim brutoplaćama srednje i istočne Europe) Bečkog instituta za ekonomske studije. Međutim, na njihovoj stranici podaci za 2025. nisu javno dostupni (zadnje dostupni podaci o prosječnim bruto plaćama su za 2017.) i ne mogu se provjeriti. Analiza se zbog toga temelji na podacima sa stranica DZS-a i Raiffeisen banke gdje su pronađeni podaci koji se spominju u članku koji se analizira.

2. Identificirane činjenice i njihova provjera

Br.	Tvrdnja iz članka	Ocjena (točno / djelomično / netočno)	Izvor(i) i komentar provjere
1	Prosječna neto plaća u Hrvatskoj u lipnju je iznosila 1444 eura, što je 9,8 posto više nego u istom mjesecu prošle godine.	Podatak je točan	DZS, https://podaci.dzs.hr/2025/hr/97027 , 13.10.2025.
2	Riječ je o povećanju od 129 eura, a kada se uračuna inflacija, realni rast iznosio je 5,9 posto, pokazuju podaci Državnog zavoda za statistiku, piše Jutarnji list	Podatak je točan	DZS, https://podaci.dzs.hr/2024/hr/76887 , 13.10.2025. DZS, https://podaci.dzs.hr/2025/hr/97027 , 13.10.2025.
3	Donedavno je rast plaća predvodio javni sektor, no sada najveća povećanja bilježe državna i komunalna poduzeća te privatni sektor.	Podatak je točan	GEMET, 13.10.2025 DZS, https://podaci.dzs.hr/2024/hr/76887 , 13.10.2025. DZS, https://podaci.dzs.hr/2025/hr/97027 , 13.10.2025.
4	U posljednjih godinu dana plaće su najviše rasle u opskrbi električnom energijom, za čak 19,4 posto, te u opskrbi vodom, 16,7 posto.	Podatak je točan	DZS, https://podaci.dzs.hr/2025/hr/97027 , 13.10.2025.
5	Dvoznamenkasti rast, veći od 12 posto, zabilježen je i u prerađivačkoj industriji, građevinarstvu, trgovini, prometu i skladištenju te u sektoru umjetnosti i zabave.	Podatak je djelomično točan (prema podacima DZS-a za 2025. u sektoru trgovine prosječna mjesečna neto plaća bila manja od 12% i iznosila je 11,2%, dok je bruto iznosila 12,1%, za sve ostale navedene sektore bila je viša od 12%, što prikazuju i navedeni podaci)	DZS, https://podaci.dzs.hr/2025/hr/97027 , 13.10.2025.

“Financira Europska unija – NextGenerationEU. Izneseni stavovi i mišljenja samo su autorova i ne odražavaju nužno službena stajališta Europske unije ili Europske komisije, kao ni stajališta Agencije za elektroničke medije ni Ministarstva kulture i medija. Europska unija i Europska komisija, kao ni Agencija za elektroničke medije ni Ministarstvo kulture i medija ne mogu se smatrati odgovornima za njih”

6	Najviše neto plaće i dalje primaju zaposleni u zračnom prijevozu – u lipnju su zarađivali u prosjeku 2279 eura.	Podatak je točan	DZS, https://podaci.dzs.hr/2025/hr/97027 , 13.10.2025.
7	Na drugom kraju ljestvice nalaze se radnici u proizvodnji odjeće s prosjekom od tek 926 eura.	Podatak je točan.	DZS, https://podaci.dzs.hr/2025/hr/97027 , 13.10.2025.
8	Medijalna neto plaća bila je 1233 eura, što znači da je polovica zaposlenih imala manja, a polovica veća primanja od tog iznosa, piše Jutarnji list.	Podatak je točan	DZS, https://podaci.dzs.hr/2025/hr/97027 , 13.10.2025. Hrvatska enciklopedija, https://www.enciklopedija.hr/clanak/medijan , 13.10.2025.
9	Prosječna mjesečna bruto plaća u lipnju iznosila je 2008 eura, što je porast od 10,4 posto na godišnjoj razini.	Podatak je točan	DZS, https://podaci.dzs.hr/2024/hr/76887 , 13.10.2025. DZS, https://podaci.dzs.hr/2025/hr/97027 , 13.10.2025.
10	Realno je, kad se odbije inflacija, porasla 6,5 posto.	Podatak je točan	DZS, https://podaci.dzs.hr/2025/hr/97027 , 13.10.2025.
11	Prema podacima Bečkog instituta za međunarodne ekonomske studije, Hrvatska je u prvom tromjesečju 2025. zauzela treće mjesto među deset zemalja srednje i istočne Europe po visini prosječne bruto plaće.	Podatak je točan (zbog ograničenog pristupa Bečkog instituta koji na stranici ima zadnje objavljene podatke iz 2017. godine, a na koje se autor članka poziva, potrebno se ograditi, zbog toga što se analiza ovoga članka provodi na temelju podataka Raiffeisen banke, a ne Bečkog instituta za ekonomske studije)	Bečki institute za ekonomske studije, (https://wiiw.ac.at/ , 14.10.2025.) <u>Srednja i istočna Europa</u> , 15.10.2025. <u>Raiffeisen Research</u> , 16.10.2025.
12	S iznosom od 1968 eura, Hrvatska je prestigla Češku, gdje je prosjek bio 1871 euro.	Podatak je točan (zbog ograničenog pristupa Bečkog instituta koji na stranici ima zadnje objavljene podatke iz 2017. godine, a na koje se autor članka poziva, potrebno se ograditi, zbog toga što se analiza ovoga	<u>Raiffeisen Research</u> , 16.10.2025.

“Financiara Europska unija – NextGenerationEU. Izneseni stavovi i mišljenja samo su autorova i ne odražavaju nužno službena stajališta Europske unije ili Europske komisije, kao ni stajališta Agencije za elektroničke medije ni Ministarstva kulture i medija. Europska unija i Europska komisija, kao ni Agencija za elektroničke medije ni Ministarstvo kulture i medija ne mogu se smatrati odgovornima za njih”

		članka provodi na temelju podataka Raiffeisen banke, a ne Bečkog instituta za ekonomske studije)	
13	Slovenija je i dalje uvjerljivo prva sa 2464 eura, dok je Poljska druga s 2076 eura.	Podatak je točan (zbog ograničenog pristupa Bečkog instituta koji na stranici ima zadnje objavljene podatke iz 2017. godine, a na koje se autor članka poziva, potrebno se ograditi, zbog toga što se analiza ovoga članka provodi na temelju podataka Raiffeisen banke, a ne Bečkog instituta za ekonomske studije)	<u>Raiffeisen Research</u> , 16.10.2025.
14	Iza Hrvatske slijede Rumunjska (1831 euro), Mađarska (1681 euro), Slovačka (1518 eura) i Bugarska (1249 eura).	Podatak je točan (zbog ograničenog pristupa Bečkog instituta koji na stranici ima zadnje objavljene podatke iz 2017. godine, a na koje se autor članka poziva, potrebno se ograditi, zbog toga što se analiza ovoga članka provodi na temelju podataka Raiffeisen banke, a ne Bečkog instituta za ekonomske studije)	<u>Raiffeisen Research</u> , 16.10.2025.
15	Kada se uračuna inflacija, analiza RBA pokazuje da su realne plaće pale jedino u Mađarskoj, i to za 0,5 posto.	Podatak je točan (zbog ograničenog pristupa Bečkog instituta koji na stranici ima zadnje objavljene podatke iz 2017. godine, a na koje se autor članka poziva, potrebno se ograditi, zbog toga što se analiza ovoga članka provodi na temelju podataka Raiffeisen banke, a ne Bečkog instituta za ekonomske studije)	<u>Raiffeisen Research</u> , 16.10.2025.

“Financiara Europska unija – NextGenerationEU. Izneseni stavovi i mišljenja samo su autorova i ne odražavaju nužno službena stajališta Europske unije ili Europske komisije, kao ni stajališta Agencije za elektroničke medije ni Ministarstva kulture i medija. Europska unija i Europska komisija, kao ni Agencija za elektroničke medije ni Ministarstvo kulture i medija ne mogu se smatrati odgovornima za njih”

16	Sve ostale zemlje bilježile su pozitivan rast, a Hrvatska je ostvarila najveći – 7,6 posto.	Podatak je točan (zbog ograničenog pristupa Bečkog instituta koji na stranici ima zadnje objavljene podatke iz 2017. godine, a na koje se autor članka poziva, potrebno se ograditi, zbog toga što se analiza ovoga članka provodi na temelju podataka Raiffeisen banke, a ne Bečkog instituta za ekonomske studije)	<u>Raiffeisen Research</u> , 16.10.2025.
17	Slijede Poljska i Bugarska s rastom od 7 posto, Rumunjska s 6,1 posto, Slovenija s 4,9 posto te Češka s 3,9 posto.	Podatak je točan (zbog ograničenog pristupa Bečkog instituta koji na stranici ima zadnje objavljene podatke iz 2017. godine, a na koje se autor članka poziva, potrebno se ograditi, zbog toga što se analiza ovoga članka provodi na temelju podataka Raiffeisen banke, a ne Bečkog instituta za ekonomske studije)	<u>Raiffeisen Research</u> , 16.10.2025.

3. Zaključak analize

Navedeni članak je u većem djelu istinit (94% prema zaključku studentice) te navodi činjenice iz istraživanja koje su proveli DZS i Raiffeisen banka prema zadnje dostupnim podacima iz 2025. godine. Djelomične činjenice u članku su provjerene i ispravljene te upotunjene dodatnim tvrdnjama iz različitih baza podataka (DZS, Raiffeisen banka i Hrvatska enciklopedija) koje su provjerene i točne.

Članak je pisan uz malu dozu pristranosti te je u većoj mjeri neutralan. Ograničena je upotreba prijedloga i priloga, navedene su većim djelom jasne i specifične informacije uz djelomično neobjašnjene činjenice. Nema dvosmislenosti u velikoj mjeri te se pošteno prikazuju obje strane. U članku pojedine tvrdnje treba analizirati i usporediti zbog toga što ne postoje podaci na koje se autor članka poziva. Peta činjenica iz članka je djelomično točna iz razloga što prema podacima DZS-a za 2025. u sektoru trgovine prosječna mjesečna neto plaća bila manja od 12% i iznosila je 11,2%, dok je bruto iznosila 12,1%, za sve ostale navedene sektore bila je viša od 12%, što prikazuju i navedeni podaci DZS-a.

4. Korišteni izvori

DZS, <https://podaci.dzs.hr/2024/hr/76887>, 13.10.2025.

DZS, <https://podaci.dzs.hr/2025/hr/97027>, 13.10.2025.

GEMET, 13.10.2025

Hrvatska enciklopedija, <https://www.enciklopedija.hr/clanak/medijan>, 13.10.2025.

Raiffeisen Research, 16

